

Dementievriendelijke gemeente Heusden

Nieuwsbrief 2017

“Ieder uur krijgen vijf mensen in Nederland dementie”

Aandacht voor dementie

Dementievriendelijke Gemeente Heusden (DVG) probeert op verschillende manieren aandacht te vragen voor dementie en de gevolgen die deze ziekte in de toekomst kan hebben voor onze samenleving. Het doel van DVG is het verbeteren van de ondersteuning 'op het gebied van omgaan met dementie' aan mensen met dementie en hun betrokken familie en mantelzorgers. Hiermee willen we bereiken dat mensen met dementie langer thuis kunnen blijven wonen en de kwaliteit van leven van mensen met dementie en hun familie en mantelzorgers wordt verhoogd. Om dit doel te bereiken wordt er gewerkt aan een stevig netwerk rondom dementie in de gemeente Heusden. In september zal hiervoor ook een samenwerkingsovereenkomst ondertekend worden, waarmee alle betrokken partners zich committeren aan DVG. Daarnaast worden er ook verschillende activiteiten ontwikkeld door anderen. Een aantal daarvan is het afgelopen jaar gerealiseerd. Zo zijn er informatie- en themakoffers die men gratis bij de bibliotheken kan lenen, er worden informatiebijeenkomsten georganiseerd voor senioren en bijeenkomsten voor mantelzorgers. Voor de basisscholen is er een lespakket ontwikkeld voor groep 8 en er worden interessante lezingen gehouden. In deze nieuwsbrief kunt u meer lezen over de activiteiten die al hebben plaats gevonden en de activiteiten die binnenkort plaatsvinden.

De kerngroep DVG wil graag verder gaan met het versterken van het netwerk en het ontwikkelen van laagdrempelige activiteiten voor mensen met dementie. Daarvoor hebben wij de medewerking nodig van inwoners, organisaties, instellingen en middenstanders.

Heeft u een idee en wilt u met ons meedenken, laat het ons weten. U kunt daarvoor contact opnemen met Chantal Martens, beleidsmedewerker bij de gemeente Heusden, via 073-56131789 of info@heusden.nl.

Aantal mensen met dementie

In Nederland hebben ruim 270.000 mensen dementie.

- Hiervan zijn er 12.000 jonger dan 65 jaar.
- Hiervan wonen er ruim 70.000 in verpleeg- of verzorgingshuizen.
- Hiervan hebben er ruim 100.000 nog geen diagnose.

Erkenning duurt echter lang. Gemiddeld duurt het 14 maanden voordat de diagnose wordt gesteld. Bij jonge mensen duurt dit gemiddeld meer dan vier jaar. Het aantal mensen met dementie zal als gevolg van de vergrijzing in de toekomst explosief stijgen naar meer dan een half miljoen.

De cijfers met een prognose voor de komende jaren laten het volgende beeld zien:

	Nederland	Noord-Brabant	Heusden
2015	270.000	39.000	660
2020	310.000	47.000	810
2025	360.000	55.000	960
2040	550.000	83.000	1500

De meest voorkomende vorm van dementie is de ziekte van Alzheimer (70%), gevolgd door vasculaire dementie (16%).

Bron: Alzheimer Nederland

Activiteiten

18 september
Lezing Hugo Borst

25 september
Ondertekening convenant

28 september
Alzheimer cafe

1 november
Lezing A. Roding-Schilt

Lessen over dementie op Scala scholen, groep 8

Training over dementie voor de middenstand

12 september
Ondersteuningscursus dementie voor mantelzorgers

On-line training voor vrijwilligers via de website samendementievriendelijk.nl

Convenant

25 september 2017 wordt de samenwerkingsovereenkomst Dementievriendelijk Heusden ondertekend tussen de gemeente Heusden en samenwerkende partners:

- Alzheimer Nederland, afd. Midden Brabant
- ContourDeTwern
- Interreligieus Platform Heusden
- Senioren Overleg Gemeente Heusden (SOGH)
- Stichting Schakelring
- Stichting Woonveste
- Thebe Wijkverpleging
- WMO Adviesraad Heusden
- Zorgboederij Giersbergen

Dementievriendelijke gemeente Heusden

Nieuwsbrief 2017

On-line cursus

Samen dementievriendelijk is een gezamenlijk initiatief van Alzheimer Nederland, pensioenuitvoeringsorganisatie PGGM en het ministerie van VWS en is onderdeel van het Deltaplan Dementie. Hoe wij als samenleving omgaan met dementie is een belangrijk vraagstuk. Mensen met dementie zijn de eerste jaren uitstekend in staat om zelf de regie te houden. Het is voor hen belangrijk dat zij zo lang mogelijk kunnen blijven meedoen in de maatschappij. Dat vraagt om begrip en hulp van iedereen. Daarom is het belangrijk dat je dementie kunt herkennen en weet hoe je mensen met dementie kunt helpen. Op de website www.samendementievriendelijk.nl zijn verschillende trainingen te vinden die door iedereen gedaan kunnen worden.

De gratis training **GOED** omgaan met dementie is zeker de moeite waard!

Lezing door Annemarie Roding-Schilt op 1 november

Het Interreligieus Platform Heusden (IPH) is in november 2015 opgericht, naar aanleiding van de extremistische aanslagen in het Midden-Oosten, Afrika en Europa en de vluchtelingenstroom die op gang kwam. De doelstelling van het IPH is om contact te leggen tussen de verschillende geloofsgemeenschappen in Heusden, te weten de katholieken, de protestanten en de moslims. Men gaat bij elkaar op bezoek en luistert naar elkaars geloofsovertuiging om zo begrip en respect voor elkaar te bevorderen. Daarnaast wil het IPH een gemeenschappelijke religieuze stem laten horen in het maatschappelijk debat. Vandaar dat we ons aangesloten hebben bij de werkgroep 'Dementie Vriendelijke Gemeente Heusden'

Binnen de religieuze gemeenschappen wordt omgezien naar elkaar. Mensen die ziek of oud zijn of problemen hebben worden bezocht. Het bezoeken van mensen die lijden aan dementie wordt vaak moeilijk gevonden. Soms wil je wel eens praktische tips hebben: Hoe pak je iets aan? Wat kun je (samen) doen? Wat kun je beter laten? Kun je nog samen kerkdiensten vieren en hoe? Woensdag 1 november heeft het IPH mevrouw Annemarie Roding-Schilt hierover praten. Zij heeft vanuit haar werk als predikant ervaring met geestelijke zorg aan dementerenden en hun naaste familieleden en mantelzorgers en is de auteur van het boekje 'de Dementie-vriendelijke Kerk'. Iedereen is van harte welkom. Meer info: topym@ziggo.nl

Wereld Alzheimer Dag

21 september is het Wereld Alzheimer Dag. In veel gemeenten worden op of rond deze dag diverse activiteiten georganiseerd.

In 2017 staat Wereld Alzheimer Dag in het teken van een dementievriendelijke samenleving.

De kerngroep Dementie Vriendelijke Gemeente Heusden (DVG) heeft in samenwerking met verschillende maatschappelijk betrokken organisaties in september een aantal activiteiten georganiseerd om aandacht te vragen voor een dementievriendelijke samenleving.

Meer informatie treft u aan op www.wmoadviesraadheusden.nl

Thema 2017

Het thema van Wereld Alzheimer Dag 2017 is de verjaardag van Alzheimer Café.

Bère Miesen, psychogerontoloog en bedenker van het Alzheimer Café, richtte het eerste Alzheimer Café op in 1997 in Leiden.

We willen rondom Wereld Alzheimer Dag op een aantal manieren stilstaan bij de verjaardag van het Alzheimer Café. 28 september is er een bijeenkomst in Sint Janshof, ontmoetingsruimte De Hop.

Dementievriendelijke gemeente Heusden

Nieuwsbrief 2017

Dementievriendelijk is mensvriendelijk.

Dementie is een verzamelnaam voor ruim vijftig ziektes. De bekendste vormen van dementie zijn de ziekte van Alzheimer, vasculaire dementie, frontotemporale en Lewy body dementie. In het begin van de ziekte vallen meestal de geheugenstoornissen op, later ook problemen met denken en taal of karakterveranderingen.

Naarmate de ziekte vordert verliest iemand met dementie steeds meer de regie over zijn eigen leven en wordt hij of zij afhankelijk van de hulp van anderen. De ziekte heeft een grote impact op het leven van de persoon met dementie, maar ook op de naasten.

Doelstellingen & aandachtspunten

- ✚ Voorlichting geven over dementie aan leerlingen in het basisonderwijs, groep 8 ism Scala.
- ✚ Vrijwilligers van sportclubs, verenigingen en organisaties stimuleren en informeren om binnen de eigen kring mensen met dementie te begeleiden of op te vangen.
- ✚ Het taboe rondom dementie verbreken door informatie te geven aan JONG en OUD
- ✚ De middenstand betrekken bij voorlichting over dementie bijvoorbeeld door scholing van medewerkers
- ✚ Samenwerken met ouderenbonden, sportclubs, verenigingen en groepingen zodat mensen met dementie langer niet buitengesloten worden..
- ✚ Rekening houden met elkaar

Welkomstwoordje door wethouder Margo Mulder

Foto: Dick Buskermolen

Scholenproject dementie, 2^e pilot in Vlijmen

De Vijfhoeven in Vlijmen heeft 22 mei 2017 meegewerkt aan de 2^e pilot van het scholenproject dat is ontwikkeld door DVG Heusden ism Patricia de Folter en Ineke Arens van basisschool De Vijfhoeven. Doel van het project is om de bewustwording van de ziekte en het omgaan met mensen met dementie te vergroten.

Die dag keken 30 kinderen van groep 8 met aandacht naar de presentatie en luisterden ze naar de uitleg over de ziekte.

Ook wethouder Margo Mulder kwam een kijkje nemen in de klas.

Het werd een interactieve ochtend waarbij de kinderen meteen bij de presentatie betrokken werden.

Het pakket kan worden uitgebreid met een bezoek aan een zorginstelling waar leerlingen bijvoorbeeld helpen met de maaltijd of een geheugen-spelletje doen met de bewoners. De themakoffers van de bibliotheek zijn hiervoor beschikbaar.

Het is de bedoeling dat het lespakket ieder jaar wordt aangeboden zodat leerlingen van groep 8 op hun weg naar zelfontplooiing en zelfstandigheid als "ambassadeur" van een dementievriendelijke gemeente meehelpen aan een mensvriendelijke samenleving.

Het lespakket sluit naadloos aan op sociale duurzaamheid en actief burgerschap.

Handig boekje

Het boekje *Wat kunt u doen bij dementie?* met tips van en voor mantelzorgers, is verschenen in een bijgewerkte versie voor 2017. U kunt het boekje gratis bij IDé [als pdf downloaden](#).

Dementievriendelijke gemeente Heusden

Nieuwsbrief 2017

Alzheimer Café

Het Alzheimer Café is een maandelijkse informele bijeenkomst voor mensen met dementie, hun naasten, hulpverleners en belangstellenden. Elke keer wordt een onderwerp besproken dat direct te maken heeft met het verloop van de ziekte dementie.

De maandelijkse bijeenkomsten starten meestal met een interview met betrokkenen (mensen met dementie, familie of een professional) of een lezing. Na de pauze gaat men met elkaar over het onderwerp in gesprek en kunnen de bezoekers ideeën, informatie en ervaringen uitwisselen.

U bent welkom van 19.30 uur – 22.00 uur bij St Janshof in Vlijmen, ontmoetingscentrum De Hop Pastoor van Akenstraat 30. Meer informatie: Sjf van Herpt, tel. 06-37614842 of e-mail: alzheimercafeheusden@gmail.com

Foto: website NOMB

Dementie en migranten

Dementie komt veel voor onder Nederlandse mensen met een migrante afkomst. Zelfs veel meer dan onder autochtone Nederlanders. De huisarts ziet dat verschil niet terug in zijn spreekkamer en ook bij de gemeente en welzijnsorganisaties merken ze dat deze doelgroep niet vaak om ondersteuning vraagt. Dit wil zeggen dat migranten met dementie én hun mantelzorgers het zonder professionele zorg moeten stellen. Het probleem speelt bij mensen met niet-westerse wortels zoals Turken, Marokkanen en Hindoestaanse Surinamers. Daar willen we met DVG en de Brabantse proeftuin dementie wat aan doen.

Bouwen aan vertrouwen

Community's of practice (cop's) zijn open, lerende netwerken om een innovatie in de praktijk te implementeren, toetsen en door te ontwikkelen. De cop Bouwen aan Vertrouwen wil bewerkstelligen dat hulpverleners de niet-westerse doelgroep in de gemeente Heusden beter kunnen bereiken. Onderzoek leerde dat de Turkse gemeenschap het meest behoefte heeft aan ondersteuning als het gaat om dementie. Deze pilot verdiept zich nu daarop. Er wordt verder gegaan met onderzoek naar de behoeften en inventariseren van vraag en aanbod. Daarnaast zijn studenten van het Sociaal Innovatie Centrum Oisterwijk (SIC) van Fontys (SIC) gestart met een onderzoek binnen de 9 dementievriendelijke gemeenten (Tilburg, Waalwijk, Goirle, Loon op Zand, Oisterwijk, Dongen, Gilze en Rijen, Heusden en Hilvarenbeek) in Hart van Brabant. Doel is om per gemeente te achterhalen welke allochtone gemeenschap het grootst is en hoe deze mensen tegen dementie aankijken. Meer informatie vindt u op de website www.brabantseproeftuindementie.nl

Theehuis

Het Theehuis is een project waarbij we de Turkse gemeenschap in de gemeente Heusden, op een laagdrempelige manier willen informeren over dementie en verschillende vormen van ondersteuning die er zijn. Tijdens de eerste bijeenkomst in oktober 2016 werden de voorlichters van Netwerk Oudere Migrant Brabant (NOMB) voorgesteld aan de Turkse gemeenschap en werd uitleg gegeven over de ziekte. Alle deelnemers kregen een informatiepakket mee naar huis. De tweede bijeenkomst ging over de rol van de huisarts. Margo van den Winkel vertelde wat de huisarts kan betekenen en gaf antwoord op de veel gestelde vragen. De voorlichtingsbijeenkomsten worden voorbereid door de werkgroep Theehuis van DVG Heusden-en vinden plaats in de Drunense moskee.

Feiten

In Heusden hebben ca. 660 mensen dementie. Ruim 10% van het aantal mensen met dementie is van migranten afkomst. Het aantal migranten met dementie stijgt ruim twee keer zo snel als het aantal autochtonen met dementie omdat de eerste generatie migranten die in de jaren '60 en '70 naar Nederland zijn gekomen, de komende 15 jaar sterk zullen vergrijzen.

Slechts 1% van de Marokkanen en 7% van de Turken maakt gebruik van Thuiszorg tegenover 16% van de autochtone bevolking.

Bron Pharos.

Lezing Hugo Borst op 18 september

Ach Moedertje is het vervolg op de bestseller *Ma* (2015), waarin Hugo Borst vertelt over zijn moeder die lijdt aan de ziekte Alzheimer en haar leven slijt op een gesloten afdeling.

Tijdens de lezing vertelt Hugo Borst over de schrijnende situatie waarin zijn moeder zich nu bevindt, over haar geestelijke en lichamelijke achteruitgang, over zijn eigen angsten en over de misstanden in de gezondheidszorg waar geld, bureaucratie en management belangrijker lijken dan medemenselijkheid.

Voor deze lezing werkt de Bibliotheek samen met de kerngroep Dementie Vriendelijke Gemeente Heusden (DVG). In het kader van Wereld Alzheimer Dag op 21 september besteden we extra aandacht aan de sterk groeiende groep mensen met dementie. Medewerkers van zorginstellingen en ouderenadviseurs zijn deze avond ook aanwezig voor het beantwoorden van vragen.

Informatietassen en geheugenkoffers

De bibliotheken in de gemeente Heusden hebben ism de werkgroep dementie vriendelijke gemeente een informatiekoffer ontwikkeld, die samengesteld is voor een dementievriendelijke gemeenschap. In deze koffer zit naast enkele boeken ook allerlei informatie over dementie plus een wegwijzer naar adressen in de buurt.

De informatie in de bibliotheek is onmisbaar voor volwassenen met geheugenproblemen, voor mensen met dementie die thuis wonen, en voor dementerenden die in zorginstellingen wonen. Maar ook voor mantelzorgers, vrijwilligers en beroepskrachten die werken met en voor dementerenden zijn de materialen geschikt.

In de collectie staan boeken over geheugenproblemen, over zorg voor dementerenden en (foto)boeken over vroeger, met onderwerpen die herinneringen oproepen. Daarnaast staan er herinneringskoffers vol herkenbare spulletjes, waarmee contact maken gemakkelijker wordt. Deze koffers zijn te lenen. Ook staat er een rugtas met alle informatie over dementie, ook deze kan gratis geleend worden.

Frank Mensink overhandigt de 1e informatiekoffer aan wethouder Margo Mulder, september 2016

Dementievriendelijke gemeente Heusden

Nieuwsbrief 2017

Ondersteuningscursus dementie

Het doel van deze cursus is het bieden van informatie, adviezen en steun.
De cursus is op dinsdag 12, 19 en 26 september, 3 en 10 oktober en een terugkomdag op 7 november, steeds van 13.30 tot 15.30 uur in Drunen.
Meer info en aanmelden :
Tel. 0416-373670 of via infoheusden@contourdetwern.nl

Uit het hart gegrepen, gedicht van een onbekende

... "De Zomerschool voor Senioren heeft een wandeling georganiseerd bij zorgpark Reinier van Arkel. Tijdens die Reinierwandeling bij stonden er langs de paden gedichten die betrekking hadden op de situatie aldaar. Bij de gesloten inrichting voor dementie (Boswijk) stond ook zo'n gedicht en daar vroeg de gids of een van de deelnemers het gedicht wilde voorlezen, hetgeen gebeurde. We liepen verder en ik werd door een man aangesproken, die mij vertelde dat hij ook zo'n gedicht had en of ik daar belangstelling voor had. ... verder vertelde hij dat hij zijn vrouw aan dementie verloren had.

Enkele dagen later ontmoette ik de man weer. Hij tastte onmiddellijk in zijn binnenzak en overhandigde het gedicht....."

Met dank aan Ad Dekkers.

***Vraag me niet te herinneren
Test niet telkens weer mijn verstand
Laat me gaan en weten dat je er bent
Kus me op de wang en pak mijn hand***

***Mijn verwarring is groter dan je denkt
Verdrietig, ziek en verloren in elk moment
Dat ik jou nodig heb dat weet ik wel
Mij vasthouden, laat voelen dat je er bent***

***Verlies alsjeblieft niet je geduld met mij
Schreeuw en huil niet als ik raar reageer
Ik kan het echt niet helpen hoe ik ben
Ik kan niet anders, hoe hard ik ook probeer***

***Vergeet nooit dat ik je nodig heb
Het mooiste van mij is al lang vergaan
Ik smeeek je, hoe me vast en hou van mij
Tot dat ik voorgoed ben weggegaan....***

Leden kerngroep

Marion Arends
(ContourDeTwern)
Silvia van den Boogaart
(Stichting Schakelring)
Trudy Dijkstra
(Stichting Woonveste)
Ria de Folter -Sebregts
(Senioren Overleg Gemeente Heusden / KBO-Kring gemeente Heusden)
Linda van Geffen
(ContourDeTwern)
Petra Hoos
(WMO-Adviesraad)
Katja Jochems
(Thebe Wijkverpleging)
Tijn Kloet
(Stichting Schakelring)
Chantal Martens
(Gemeente Heusden)
Topy Mudde
(Interreligieus platform)
Margo Mulder
(voorzitter kerngroep / Wethouder Gemeente Heusden)
Leontine Oostvogel
(Alzheimer Nederland)
Noor van Rooij
(Thebe Wijkverpleging)
Mieke Tausch
(Zorgboerderij Giersbergen)

De kerngroep DVG is bereikbaar via Chantal Martens / gem. Heusden

september 2017

Samenstelling: Ria de Folter